

EDUARD VON
KEYSERLING

LUMRE DAGE

Roman

Sidste Århundrede

Eduard von Keyserling: Lumre dage (1906)

I en togkupe på vej hjem til familiegodset sidder den snart attenårige Bill von Fernow med sin pedantiske grevelige far. Stemningen er trykket, for Bill er dumpet til sin studentereksamen; i stedet for den planlagte ferie ved havet sammen med den resterende familie er han blevet strengt pålagt at indhente det forsømte skolearbejde, mens faderen ordner regnskaber, fører opsyn med høsten og af en eller anden grund græder, når han tror sig alene på kontoret. Atter og atter indskærper faderen over for den unge Bill, at han må opretholde sin stands anstand og holdning: ”lidt tenue – om jeg må bede”, lyder faderens evindelige opfordring.

I den lumre, døsig sommerhede gør Bill halvhjertede forsøg på at studere Antigone og opretholde sin tenue, men lader sig langt hellere forstyrre af egnens fristelser i form af tjenestepiger og tre kusiner på nabogodset. Han længes. I dagtimerne spirer Bills ungdomsforelskelse til den mellemste kusine, Gerda, ved midnatstid får den sørgende tjenestepige Margusch og hendes smukke klagesange Bills begær til at blomstre.

Imens planlægges brylluppet mellem den ældste kusine, Ellita, og den utåleligt charmerende fætter Went fra en anden gren af adelsfamilien. Men Went er ikke ene om at nære kærlighed til den bedårende Ellita, og Bill bliver snart vidne til hemmelige familieintriger, der får fatale følger.

Eduard von Keyserling (1855-1918), tysk forfatter og dramatiker. Efter spredte, afbrudte studier forvaltede Keyserling slægtens godser i Kurland, i dag en del af Letland. Han kom siden til München, hvor han blev en af byens fremmeste bohemer. Han led allerede på det tidspunkt af syfilis, der med tiden kostede ham synet, og pådrog sig desuden en invaliderende rygmarvslidelse. De sidste år tilbragte han med at diktere romaner om adeligt forfald til sine to søstre, der boede sammen med ham i den lejlighed, som han knap nok forlod. Han anses for en af tysk litteraturs førende impressionister og er blevet kaldt den oftest glemte store europæiske forfatter – og den oftest genopdagede. Lumre dage er blandt hans hovedværker.

Lumre dage
af Eduard von Keyserling
Oversat og med efterord af
Judyta Preis & Jørgen Herman Monrad
Udgivet 22. marts 2022
Vejl. pris: 150 kr.
ISBN: 978-87-940250-4-1
86 sider
Format: 113x160 mm,
softcover med flapper

1. I bogens univers har mænd og kvinder på fastlagte traditionelle kønsroller. Er der steder, hvor karaktererne fraviger eller ikke passer ind i disse roller?
2. Bogen foregår i en tid med markante klasseforskelle, og umiddelbart skulle man tro, at de adelige havde mest frihed. Bogen fremstiller det dog ikke helt så entydigt. På hvilke områder kan man sige, at de adelige nyder størst frihed? Og på hvilke områder kan man sige, at bønderne nyder størst frihed? Hvordan kommer klasseforskellen til udtryk?
3. Ellita bliver ofte beskrevet negativt: "alt for hovmodig, til at en som jeg kunne forelske mig i hende" (s. 7), og "Ellita var aldrig rigtig rar" (s. 18). Hvordan skal disse negative beskrivelser forstås?
4. Modsat bliver Gerda kun positivt beskrevet. Hvori består deres forskellighed?
5. Hvilke hemmeligheder er det, Bill adskillige gange refererer til? For eksempel på s. 9, 12, 24, 39, 49, 55, 68, 75.
6. Bill begynder at græde, når han hører Marguschs sang. Hvorfor?
7. Bill reagerer stærkt på at se sin far græde (s. 32-33). Hvordan skal det forstås?
8. Ordet *tenue* bliver brugt af flere af karaktererne (s. 8, 44, 45, 74). Hvordan skal dette begreb forstås? Ikke kun ordets bogstavelige betydning, men også dets plads i deres livsverden?
9. Det bliver nævnt flere gange, at Ellita danser Bolero alene. Hvorfor dette genkommende motiv?
10. Naturbeskrivelserne bliver ofte indblandet i Bills erotiske følelser. Et eksempel kunne være:

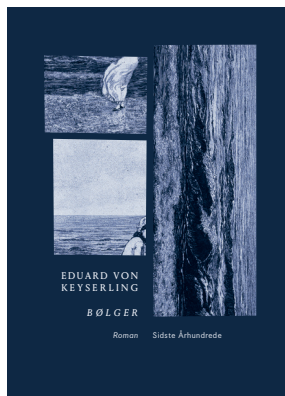
Mit værelse lå for enden af huset. Jeg kunne høre parkettet knage i de tomme stuer. Fårekyl-
lungerne sang, det lød, som om ivrige små væsner filede på fine kæder. Mine vinduer vendte
ud mod haven og stod vidåbne. Liljerne lyste hvidt i tusmørket. Månen stod højere på him-
len, gennem kastanjernes grene kastede den gule lyspletter på græsset. Nede ved parkdammen
kvækkede frøerne. Og så trængte endnu en tone ind til mig derude fra alleernes mørke, en
dyb pigestemme, som sang en sang, en monotonrække af langtrukne noder. Ordene forstod
jeg ikke, men hver strofe endte med »Rai-rai-rah-r-a-h«. Det klang ensomt og trist ud i som-
mernatten. Jeg kunne ikke lade være med at græde. Det føltes velgørende at få lov til at skære
grimasser som et barn. Så gik jeg i seng og lod mig synge i søvn af den fjerne stemme i parken:
»Rai-rai-r-a-h.« (s. 11)

Er denne sammenblanding gennemgående? Find gerne flere eksempler, og diskuter virkningen.

11. Samtidig er mange af naturbeskrivelserne meget farverige. Hvilken effekt har dette?
12. Hvordan forholder Bill sig til bønderne, og hvordan afviger det fra de magtforhold, vi normalt ville forvente?
13. Bogen er hverken inddelt i større afsnit eller kapitler. Kan der siges at være en tematisk pointe med det?
14. Teksten indikerer flere gange at den er skrevet i et tilbageskuende perspektiv, som på s. 50: "Jeg rødmede, dengang havde jeg denne dumme vane, og sagde heftigt 'skal du nu tage dig af min opdragelse? Det var lige det, der manglede!'" Hvilken effekt har dette?
15. I efterskriftet hævdes der, at Bill først græder, da han ser nogle sommerfugle flyve rundt: "Nu kan han spille sin rolle. Skønheden redder hans ære som søn." Læser I det på samme måde?

Andre læsegruppeegnede romaner fra Forlaget Sidste Århundrede

EDUARD VON KEYSERLING: *BØLGER*

Læs mere her:

<https://sidsteaarhundrede.dk/products/eduard-von-keyserling-boelger>

UNICA ZÜRN: *MØRKT FORÅR*

Læs mere her:

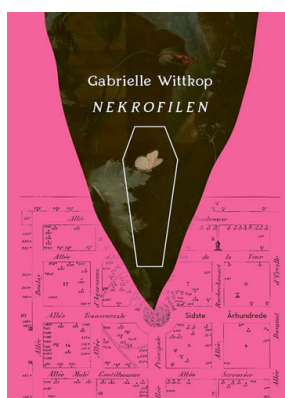
<https://sidsteaarhundrede.dk/products/morkt-forar>

GREGOR VON REZZORI: *EN ANTISEMITS ERINDRINGER*

Læs mere her:

<https://sidsteaarhundrede.dk/products/gregor-von-rezzori-en-antisemits-erindringer>

GABRIELLE WITTKOP: *NEKROFILEN*

Læs mere her:

<https://sidsteaarhundrede.dk/products/gabrielle-wittkop-nekrofilen>

Tryk på forsiderne eller linket, og læs mere